

Svar på fullmäktigemotionerna 6/2022: Snabb minskning av energiförbrukningen och beredskap för en internationell energikris och 11/2022: Kyrksläotts kommun bör genast minska sin energiförbrukning med hjälp av snabba och kostnadseffektiva lösningar

Nämnden för lokaltjänster 22.09.2022 § 75
459/14.04.00/2022

Beredare

Klimatkoordinator Vera Järvenreuna, fornamn.efternamn@kirkkonummi.fi

**Kommunfullmäktige 11.4.2022 § 36
459/14.04.00/2022**

Fullmäktigeledamot Ronja Karkinen lämnade följande motion vid kommunfullmäktiges sammanträde 11.4.2022:

”Rysslands attack mot Ukraina har gjort effektiveringen av energibesparing och avstående från fossilenergi till en gemensam fråga för hela Europa. Förutom att förbrukningen av fossilenergi förvärrar klimatkrisen finansierar den nu även kriget i Ukraina. Cirka en tredjedel av Finlands energi kommer från Ryssland. Också IPCC:s rapport, som publicerades i tisdags, konstaterar att tiden för åtgärder för att uppnå målet på 1,5 grader är nu eller aldrig – tiden för att svänga den globala trenden för utsläppen tar slut senast år 2025. Vi lever i avgörande moment i mänsklighetens historia.

Var och en ska nu bära särskilt ansvar i den internationella energikrisen. Vi undertecknade föreslår:

- Kyrkslätt effektiviserar sitt energieffektivitetsprogram med extra finansiering.
- Kyrkslätt avstår så fort som möjligt från förbrukning av fossila bränslen i sina egna byggnader.
- Kyrkslätt sparar energi i kommunens lokaler genom att sänka innetemperaturerna, minska gatubelysningen och sänka hastighetsbegränsningarna. Kommunen uppmuntrar med sitt exempel och med en informationskampanj också kommuninvånarna att spara energi.
- Kyrkslätt förbereder sig på att energikrisen fördjupas och på behov av extra besparing av energi för att vi snabbt ska kunna reagera ifall energiimporten från Ryssland till Europa stoppas helt.
- Kyrkslätt sätter upp årliga etappmål för utsläppsminskningen för att säkerställa ett så effektivt främjande av Hinku-förbindelsen som möjligt.”

Utöver av Ronja Karkinen undertecknades fullmäktigemotionen även av Katja Ylisiurua, Elina Kärkimaa, Sini Felipe Maarit Orko, Josephine Frimodig, Ulf Kjerin, Tony Björk, Martin Valtonen, Anna Sahiluoma, Antti Karkola, Krista Petäjäjärvi och Markus Myllyniemi.

**Kommunfullmäktige 5.9.2022 § 72
950/10.03.02.03/2022**

SFP:s fullmäktigegrupp med Kim Liljequist, Josephine Frimodig och Carl-Johan Kajanti som första undertecknare lämnade följande motion vid kommunfullmäktiges sammanträde 5.9.2022:

”Såväl coronan som kriget i Ryssland har lett till en situation, där både bränsle- och elpriserna ökat markant under en relativt kort tidsperiod. Det finns starka indikationer på att dessa priser även kommer att fortsätta stiga, eller åtminstone hållas på en mycket hög nivå, i framtiden. Elbolagen förnyar i dagens läge elkontrakt till flerfaldigt högre priser än förut, och HRT förbereder sig för dyrare bränslepriser, en situation som direkt återspeglas i de kommunandelar som HRT-medlemmarna skall betala. Dessutom förbereds det att vid elkris göra kontrollerade korta avbrott i elleveranserna under vinterns lopp.

I kombination med en hög inflation leder detta till att städer och kommuner är utsatta för stora ekonomiska risker inkluderande plötsliga prischocker och skenande elpriser. Kommunerna måste inse att nu är god tid bör utreda och göra beslut om motåtgärder för att så snabbt som möjligt kunna trygga sin ekonomi så bra som möjligt.

Detta gäller också Kyrksläotts kommun. Det har kommit till kännedom att år 2022 kommer energikostnaderna att överstiga de budgeterade medlen med åtminstone 650 000 €. Detta är mycket för en kommun som står inför betydande inbesparingar. Vi undertecknade ställer oss frågan om summan faktiskt måste bli så stor (eller rentav större), eller kunde det möjligtvis finnas åtgärder med vars hjälp man kunde uppnå enkla och snabba inbesparingar? Dessutom skulle det vara viktigt och exemplariskt att kommunen skulle delta i elinbesparingstalkona, som landomfattande planeras ske under 2022.

Därför uppmanar vi undertecknade Kyrksläotts kommun att omgående påbörja en utredning av möjligheterna för att minska energiförbrukningen av el och fossila bränslen, samt kritiskt granska sin riskhantering angående dessas ekonomiska risker. Fokus borde ligga på att hitta enkla och vettiga innovativa lösningar, som skulle vara snabba och kostnadseffektiva att implementera *. Kyrkslätt borde dra sitt strå till stacken angående elinbesparingstalkona.

Kyrkslätt 25.8.2022

Kim Liljequist (SFP), Josephine Frimodig (SFP), Carl-Johan Kajanti (SFP)

* = några exempel: måste bärbara datorer / bordsdatorer inkl. tilläggsutrustning alltid vara uppkopplade till laddning, eller kunde man tänka sig att de i standby eller stängt läge inte skulle vara kopplade till elnätet? Kunde man tänka sig att sänka byggnaders innetemperatur 1-2 grader eller simhallens vattentemperatur tillfälligt? Kunde gatubelysningen tidsoptimeras eller ställvis minskas?”

Motionen undertecknades av: Kim Liljequist, Josephine Frimodig, Carl-Johan Kajanti, Katja Ylisiurua, Elina Kärkimaa, Timo Haapaniemi, Anna Sahiluoma, Leena Virkki, Marko Kari, Liisa Kosonen, Kim Åström, Kari Virtanen, Jani Ekman, Urho Blom, Ulf Kjerin, Hans Hedberg, Anna Aintila, Stefan Gustafsson, Henri Annila, Marjut Frantsi-Lankia, Minna Hakapää, Antti Kilappa, Johanna Fleming, Paula Oittinen, Maarit Orko, Piia Aallonharja, Ville Salminen, Jussi Määttä, Tony Björk, Kim Männikkö, Martin Valtonen, Markus Myllyniemi, Anna Presnukhina, Patrik Lundell, Tuovi Ronkainen, Sini Felipe, Tero Suominen, Ari Harinen, Ronja Karkinen och Krista Petäjärvi.

Nämnden för lokaltjänster 22.9.2022:

Inom serviceområdet för samhällsteknik i Kyrksläotts kommun identifieras kommunens roll i beredskapen inför utmaningarna med tillgång till energi under den kommande vintern.

Beredskap inför energikrisen och verkställande av kommunens klimatmål stöder varandra. Kyrksläotts kommun har i åtgärdsplanen för hållbar energi och ett hållbart klimat (SECAP) förbundit sig att avstå från användningen av olja och naturgas i byggnaderna i kommunens ägo senast år 2030. Genomförandet av målen främjas årligen med projekt som genomförs inom ramen för energieffektivitetsinvesteringsanslagen som ingår i kommunens budget. Lösningar för att effektivera energiförbrukningen och för att sluta använda fossil energi i uppvärmningen av kommunens fastigheter förutsätter tillräckliga anslag och personalresurser. I kommunens budget 2023 är det möjligt att höja anslagsreserveringen för energieffektivitetsprojekt.

Ett anslag (400 000 €) för energieffektivitetsinvesteringar har anvisats i Kyrksläotts kommuns budget för år 2022. Nämnden för lokaltjänster beslutade 10.3.2022 om allokering av anslagen för energieffektivitetsinvesteringsprojektet så att man i fråga om uppvärmningen av Bobäcks och Sjökulla övergår från olja till jordvärme skola och i fråga om uppvärmningen av Ravalsin päiväkoti från naturgas till luft-vattenvärmepump. Vid den fortsatta beredningen av energieffektivitetsprojekt framkom det att de planerade jordvärmeprojekten inte kunde genomföras under år 2022 på grund av de långa leveranstiderna för jordvärmeapparatur och -borrningar och leveranssvårigheterna som entreprenörerna meddelat om. Nämnden för lokaltjänster beslutade 15.6.2022 att 360 000 € av anslaget för energieffektivitetsprojekt allokeras till sanering av automationssystem i fråga om de fastigheter som har föråldrade anläggningar, system och regleringsanordningar. Genom sanering är det möjligt att uppnå till och med en 20–25 % inbesparing i energiförbrukningen i objekten.

Resten av anslaget (40 000 €) allokeras till byte av värmesystem och planering av förbättring av energieffektiviteten i Sjökulla skola, Bobäcks skola och Ravalsin päiväkoti. Ravalsin päiväkoti är kommunens enda objekt som uppvärms med naturgas. Utöver Sjökulla skola och Bobäcks skola är följande av kommunens fastigheter oljeuppvärmda: Kantvikin koulu, Villa Haga, bostäderna i Lindal, Gesterby museiområde, Pellavahuset, Keskuskoulu, Kalmeris fastigheter, Torhem, Karuby skola, Nissniku rehabiliteringscenter, bostadsbyggnaderna i Furugård, Bobäcks skola (delvis), Kesälä, Oitbacka skola och bostadsbyggnad, bostäderna på Cirkelvägen, Vols ålderdomshem (delvis), Vols radhus, Vols skola, Mariefreds villa, Navala gård, Eriksgård, bostäderna i Veikkola och Veikkola bibliotek. Man har planerat att en del av de oljeuppvärmda fastigheterna rivs, och till sådana objekt planeras inga energirenoveringar.

Största delen av kommunens fastigheter är fjärrvärmeobjekt. Fjärrvärmebolaget Fortum har förbundit sig att producera fjärrvärme kolneutralt på Kyrksläotts område före år 2030. I och med Fortums kolneutralitetsprojekt förbättras den inhemska produktionen och självförsörjningen av fjärrvärme jämfört med nuläget.

Kommunen kan genom funktionella förbättringar åstadkomma direkta energibesparingar. Hösten 2022 genomförs en enkät om energibesparingsåtgärder för dem som använder verksamhetslokalerna.

Inom lokaltjänsternas underhållsenhet uppdateras anvisningarna och praxisen gällande justeringen av temperaturerna och ventilationen i lokalerna så att energibesparingen beaktas. I och med utvecklingsprojektet för ett fastighetsautomationssystem som är under beredning förbättras uppföljningen och den automatiska styrningen av energiförbrukningen och omständigheterna i byggnaderna.

Genom att minska på gatubelysningen kan man spara el på områden där man inte ännu har övergått till LED-lampor. När man minskar på gatubelysningen ska man beakta konsekvenserna för säkerheten. Man förbättrar gatubelysningens energieffektivitet genom att successivt övergå till LED-lampor och genom att öka smart automation. Hösten 2022 utnyttjas energieffektiva LED-lampor i cirka hälften av kommunens gatubelysning. Drifftiderna för gatubelysningen har redan justerats så att belysningen inte är tänd nattetid i en del av objekten. Samhällstekniska nämndens årliga budget innehåller anslag för förnyande av belysningen. I budgeten år 2023 kan anslaget höjas, varvid övergången till LED-lampor i gatubelysningen genomförs snabbare.

Kyrksläotts fritidstjänster har utrett möjligheter att spara energi i simhallen. Finlands Simundervisnings- och Livräddningsförbund rf har i sina färskas anvisningar (Uimahallien ja kylpylöiden rooli energiakriisissä – keinoja energian säästämiseksi, 12.9.2022) konstaterat att de energibesparingar som fås genom sänkning av temperaturerna i bassängvattnen i simhallerna är marginella. Sänkning av badvattnets temperatur har konsekvenser för användningen av bassängerna, för vattnet i bassängerna som är avsedda för motion för bebisar, barn och specialgrupper måste vara tillräckligt varmt. Allaktivitetsbassängen och den stora bassängen i Kyrksläotts simhall är i samma cirkulation, så det är inte möjligt att sänka bassängvattnets temperatur separat för vardera bassängen. Sänkning av det varma bruksvattnet kan däremot skapa mikrobiologiska problem.

I simhallens bastur är det lättare att spara el, men en begränsning av uppvärmningstiderna för basturna påverkar avsevärt servicenivån. Det är inte möjligt att minska antalet bastur som ska uppvärmas i Kyrksläotts simhall, för basturna ligger bredvid varandra och värmer varandra genom väggen. Då stiger temperaturen i den bastu som är ur bruk på en nivå som är gynnsam för ökning av ett skadligt bakteriebestånd.

Man kommer att ge kommunens personal anvisningar för energieffektiv användning av apparater, så som datorer. Inställningarna på de bärbara datorerna är justerade så att datorerna inte hela tiden laddas när de är kopplade till dockningsstationen. Skrivare och monitorer använder väldigt lite el i viloläge, och det lönar sig inte att koppla dem ur strömkällan. Skrivarna gör tidvis underhållsservice i viloläge.

Sänkning av hastighetsbegränsningarna sparar bränsle framför allt på landsvägar som kommunen inte administrerar. Kommunen svarar för hastighetsbegränsningarna i gatunätet, där hastighetsbegränsningarna redan nu är låga (i huvudsak 30 och 40 km/h). I stadskörning är den mest centrala faktorn i bränsleförbrukningen behovet att stanna och accelerera, som inte kan undvikas i den byggda miljön. Kommunen kan uppmuntra kommuninvånarna till ekonomisk körstil.

Invånare och sammanslutningar informeras om kommande energiprojekt i kommunen för att stärka demonstrationseffekten. Kyrkslätt deltar i den nationella kampanjen Snäppet svalare, som startar 10.10.2022. Under

kampanjen förmedlar kommunen information om energisparåtgärder. Samma dag börjar en föreläsningsserie på medborgarinstitutet om möjligheter för klimatarbete i hushåll. Annan informering görs som en del av kommunens klimatprojekt. Inom ramen för den har man år 2022 kommunicerat om framskridandet av kommunens klimatarbete och ordnat webinarier om kostnadseffektiva klimatåtgärder i företag.

Man kan effektivera beredskapen inför energikrisen som en del av kommunens beredskapsplan och utvecklingen av den övergripande säkerheten. Kyrkslätt har förberett sig för omfattande elavbrott i kommunens beredskapsplan. Beredskapsplanen för serviceområdet för samhällsteknik, som är under uppdatering, kan kompletteras i fråga om beredskap inför energikrisen.

I och med Hinku-förbindelsen har kommunen ställt ett mål att minska utsläppen senast år 2030. Man kan effektivera framskridandet av målet genom att sätta upp årliga etappmål. Man följer årligen upp kommunens klimatarbete i SECAP-uppföljningsrapporten. I SECAP-uppföljningsrapporten (Situationsbilden för Kyrkslätt's klimatarbete 2021) har man definierat målen för varje SECAP-åtgärd för år 2030. Kyrkslätt's Hinku-styrgrupp gör årligen upp en plan för utsläppsminskningsåtgärder som ska vidtas och investeringar som behövs. I kommunens budget är det möjligt att inkludera en separat klimatbudget.

Beräknad utveckling av energikostnaderna

Uppvärmning (fjärrvärme, olja, gas)

År 2020 har konsumtionen av fjärrvärme varit 16 340 MWh. År 2021 har den faktiska konsumtionen varit 20 630 MWh. Konsumtionen enligt prognosen för år 2022 är 20 780 MWh, vilket är på samma nivå som år 2021. Priset på fjärrvärme har stigit under innevarande år och förutspås fortsätta stiga. Stigningen av oljepriset har varit 50 % jämfört med år 2020, men konsumtionsnivån har lite sjunkit. Gaspriset har nästan tredubblats sedan år 2020, och det finns en risk för fortsatt stigning. År 2020 har konsumtionen av gas varit 292 MWh. År 2021 har den faktiska konsumtionen varit 235 MWh. Konsumtionen enligt prognosen för år 2022 är 240 MWh.

Elektricitet

Ökningen av kommunens konsumtion av el har varit jämn jämfört med år 2020. År 2020 har konsumtionen av el varit 13 300 MWh. År 2021 har den faktiska konsumtionen varit 15 000 MWh. Konsumtionen enligt prognosen för år 2022 är 16 250 MWh. Kommunen har ett elavtal som är i kraft till slutet av år 2023. I slutet av år 2021 vittnade man om en kraftig stigning av elpriset. Stigningen påverkar priset år 2022 med stora höjningar trots garderingar. Den aktuella bedömningen av faktureringspriset på elenergi år 2023 enligt kommunens elavtal är 5,93 c/kWh (moms 0 %), som baserar sig på inteckningar av det nuvarande marknadspriset och underlag (det jämförbara marknadspriset för år 2030 skulle vara 18,65 c/kWh (moms 0 %)).

Föredragande

Direktör för samhällstekniska väsendet Anna-Kaisa Kauppinen

Beslutsförslag

Behandling

Beslut

Nämnden för lokaltjänster beslutade enligt beslutsförslaget.

För kännedom